

ІВАНО - ФРАНКІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ ТА НАУКИ

76000, м. Івано-Франківськ, вул. Кардинала Любомира Гузара, 15, тел./факс (0342) 52-23-93, 53-56-69,
e-mail: if.osvita.mvk@gmail.com код ЄДРПОУ 40312499

06.02.2020р. № 05/01-12/362

Керівникам закладів освіти
м. Івано-Франківська

Рекомендації слухань Комітету
Верховної Ради України щодо
формування національної ідентичності
та національно-патріотичного виховання

Департамент освіти та науки Івано-Франківської міської ради Надсилає Вам для ознайомлення та керівництва у роботі рішення комітету з питань молоді і спорту Верховної Ради України від 18.12.2019р. (протокол №8) «Про затвердження Рекомендацій слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань молоді і спорту на тему «Формування національної ідентичності та національно-патріотичного виховання як стратегічного напрямку державної політики України».

Просимо проаналізувати на засіданні педагогічної ради стан реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді у Вашому закладі, а також при плануванні роботи з національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді враховувати вказані рекомендації.

Директор Департаменту освіти та науки

Ігор Максимчук

КОНТРОЛЬ

Правління
Державного архіву
України

МКМС
31.01.2020

Прем'єр-міністр України

вул. Грушевського, 12/2, Київ, 01008,
тел. (044) 256 7624, телефакс (044) 254 0584

До звернення Комітету Верховної Ради
України з питань молоді і спорту
від 27.12.2019 № 04-21/05-454(262848)

- БОРОДЯНСЬКОМУ В. В. – скликання**
- НОВОСАД Г. І.**
- ЗАГОРОДНЮКУ А. П.**
- АВАКОВУ А. Б.**
- СОКОЛОВСЬКІЙ Ю. С.**
- МИЛОВАНОВУ Т. С.**
- МАРКАРОВІЙ О. С.**
- БАБАК А. В.**
- НАЛИВАЙКУ О. І.**
- Головам обласних, Київської міської
держадміністрацій (за списком)**

Прошу розглянути, про результати в установлений законом строк
поінформувати Комітет Верховної Ради України і Кабінет Міністрів.

У разі необхідності внести в установленому порядку пропозиції на
розгляд Уряду.

- ДУБЛЕТУ Д. О.**
- БОНДАРЕНКУ В. В.**
- Національна рада України з питань
телебачення і радіомовлення**
- БАКАНОВУ І. Г.**
- КРЕМЕНЮ В. Г.**
- КОЖЕМ'ЯКІНУ А. А. (Верховна Рада України)**

- ГУСЕВІЙ Ю. В.**
- ФЕДОРЧУКУ В. Я.**
- Коблюку В. В. (Поспелову О. О.), Бочку І. С.*

*дуб № 140 (впр)
вик деп. освіти, науки
та молодіжної політики*

73
01

Олексій ГОНЧАРУК

ДЕПАРТАМЕНТ ДОКУМЕНТООБІГУ ТА КОНТРОЛЮ
СЕКРЕТАРИАТУ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
№ 28690/1-20 від 24.01.2020 12:59:16

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЯ
Вх. № 694/0/1-20/01-010 від 27.01.2020

СЕК ОБІГ

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань молоді і спорту

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-31-14, факс: 255-33-32

№ 04-21/05-454/262848)

" 21 " 12 20 19 р.

Прем'єр-міністру України

ГОНЧАРУКУ О.В.

Шановний Олексію Валерійовичу!

Надсилаємо Рекомендації слухань у Комітеті з питань молоді і спорту від 11 грудня 2019 року на тему: «Формування національної ідентичності та національно-патріотичного виховання як стратегічного напрямку державної політики України», затвержені Рішенням Комітету від 18 грудня 2019 року.

Додаток на 11 аркушах.

З повагою

Голова Комітету

А. КОЖЕМ'ЯКІН

Молоканов Ю.А. 255-32-99

75
№ 77/05-20
09.01.2020

73
1201

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань молоді і спорту

Р І Ш Е Н Н Я

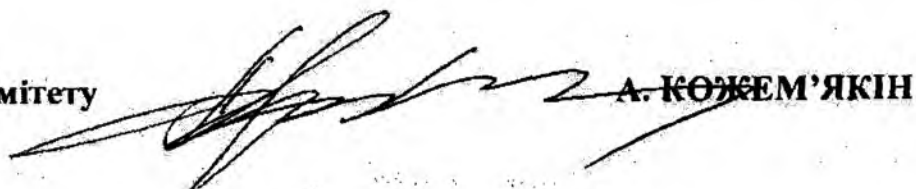
(протокол № 8 від 18 грудня 2019 року)

Про затвердження Рекомендацій слухань у Комітеті з питань молоді і спорту на тему: «Формування національної ідентичності та національно-патріотичного виховання як стратегічного напрямку державної політики України»

Комітет вирішив:

1. Затвердити Рекомендації слухань у Комітеті з питань молоді і спорту від 11 грудня 2019 року на тему: «Формування національної ідентичності та національно-патріотичного виховання як стратегічного напрямку державної політики України».
2. Надіслати рішення Комітету до Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування.

Голова Комітету

А. КОЖЕМ'ЯКІН

РЕКОМЕНДАЦІЇ

слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань молоді і спорту
на тему: «Формування національної ідентичності та національно-патріотичного
виховання як стратегічного напрямку державної політики України»

м. Київ

11 грудня 2019 р.

Учасники слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань молоді і спорту на тему: «Формування національної ідентичності та національно-патріотичного виховання як стратегічного напрямку державної політики України», що відбулися 11 грудня 2019 року, наголошують на тому, що питання формування національної ідентичності і громадянської позиції, національно-патріотичного виховання мають стратегічне значення для подальшого розвитку України, її національної безпеки та успішного майбутнього нашої держави.

Перемога Революції Гідності та проголошення євроінтеграційного курсу України спричинили масовану російську агресію на знищення нашої держави, що сколихнуло все суспільство та призвело до великого підйому патріотизму в Україні. Тисячі молодих людей зранку займали черги до військкоматів та вступали до лав добровольчих батальйонів, займалися волонтерською діяльністю. Водночас, на сьогоднішній день серед молоді спостерігається певне розчарування та зневірення, зокрема, через невирішеність багатьох соціальних проблем.

З іншого боку, президентські та парламентські вибори 2019 року відрізнялися від попередніх та засвідчили значну електоральну активність молоді, її бажання до змін в Україні, віри в свою країну. Проте, молодь потребує від держави зрозумілих для себе перспектив реалізації та побудови свого майбутнього. Це, насамперед, важливо в умовах посилення виїзду молоді на постійне проживання за межі України.

Тому державна політика у сфері національно-патріотичного виховання має супроводжуватися ефективною державною молодіжною політикою, вирішенням основних проблем молоді, зокрема у питаннях працевлаштування, забезпечення житлом, отримання якісної освіти, кваліфікованого медичного забезпечення.

При цьому державна політика у сфері національно-патріотичного виховання має залишатися стратегічним завданням Уряду, формувати українську громадянську (національну) ідентичність на українських (суспільно-державних) національних цінностях (самобутність, воля, соборність і гідність), готовності громадян, особливо молоді, брати відповідальність за долю нації і держави, та мати широкі можливості для успішної самореалізації в Україні, з користю для себе, своєї родини і країни. Невід'ємними складовими національно-патріотичного виховання мають бути громадсько-патріотичне, військово-патріотичне та духовно-моральне виховання. Обов'язковою

передумовою для військово-патріотичного виховання є сформована українська громадянська ідентичність.

Протягом 2014-2019 років у державі проведена значна робота у сфері національно-патріотичного виховання, зокрема дітей та молоді. У складі Міністерства молоді і спорту України було створено відділ національно-патріотичного виховання. Розроблено і затверджено Указом Президента України Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 - 2020 роки. Прийнято Розпорядження Кабінету Міністрів України про затвердження плану дій щодо реалізації відповідної Стратегії на 2017-2020 роки, під який закладено фінансування відповідної сфери. Утворено Міжвідомчу комісію з питань національно-патріотичного виховання. Створюються координаційні ради з питань національно-патріотичного виховання при місцевих державних адміністраціях та органах місцевого самоврядування.

Поступово збільшується фінансування заходів з національно-патріотичного виховання з Державного бюджету та місцевих бюджетів. Щорічно проводяться заходи з національно-патріотичного виховання, як на загальнодержавному, так і на місцевому рівнях.

Водночас, національно-патріотичне виховання в Україні має бути більш різноманітним та всеохоплюючим, потрібно залучати усі вікові категорії населення, об'єднувати країну, активніше залучати інститути громадянського суспільства до його реалізації на всіх рівнях. Більше уваги необхідно приділяти прикордонним районам України, зокрема тим, що межують з країною-агресором, придунайським регіоном, а також дітям та молоді, які проживають у Донецькій та Луганській областях, насамперед, у «сірій зоні» та на тимчасово окупованій території. Відповідні заходи та програми мають бути цікавими та зрозумілими для дітей та молоді, формувати громадянську ідентичність на спільних національних цінностях.

Потрібно ширше використовувати можливості освіти, науки, культури і спорту, засобів масової інформації, веб-простору, кіно, телебачення у популяризації культурної спадщини народу й сьогодення, життєпису видатних українців, відкривати невідомі та забуті імена, активніше відкривати Україну світу.

Враховуючи вищезазначене, учасники комітетських слухань **рекоментують:**

1. Президенту України:

розглянути на засіданні Ради національної безпеки та оборони України питання про стан реалізації державної політики у сфері національно-патріотичного виховання в сучасних умовах в Україні та можливість включення національно-патріотичного виховання і формування національної ідентичності до основних напрямів державної політики національної безпеки України, визначених Стратегією національної безпеки України, затвердженою

Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287/2015;

визначити національно-патріотичне виховання та формування національної ідентичності одним з пріоритетів нової Стратегії національної безпеки України та однією зі стратегічних державних політик.

2. Кабінету Міністрів України:

1) у сфері вдосконалення нормативно-правової бази:

включити національно-патріотичне виховання до Програми діяльності Кабінету Міністрів України;

невідкладно затвердити План дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки;

визначити центральний орган виконавчої влади, який формує державну політику та забезпечує координацію заходів центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо національно-патріотичного виховання та формування національної ідентичності;

розробити та впровадити ефективні механізми міжвідомчої (установи та заклади різного відомчого підпорядкування) і міжсекторальної (державний, громадський сектори та бізнес) взаємодії в реалізації державної політики у сфері національно-патріотичного виховання та формування національної ідентичності і, зокрема при проведенні заходів, реалізації проектів та програм;

упродовж 2020 року розробити і затвердити:

Концепцію Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на 2021-2025 роки;

Державну цільову соціальну програму національно-патріотичного виховання на 2021 – 2025 роки;

Державну програму забезпечення молоді житлом на 2021-2025 роки;

під час розроблення проекту Закону України про Державний бюджет України на відповідні роки після затвердження Державної програми забезпечення молоді житлом на 2021-2025 роки забезпечити відновлення фінансування бюджетної програми "Надання пільгового довгострокового державного кредиту молодим сім'ям та самотнім молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла" обсягом 1 млрд грн;

2) з метою посилення ефективності державної політики щодо формування та утвердження національної ідентичності:

призначити віце-прем'єр-міністра України з гуманітарних питань, до сфери відповідальності якого віднести питання національно-патріотичного виховання;

відновити діяльність Міжвідомчої комісії з питань національно-патріотичного виховання як ефективного механізму міжвідомчої і міжсекторальної взаємодії в реалізації державної політики у сфері національно-патріотичного виховання;

створити окреме Державне агентство України, яке реалізовуватиме державну політику в сфері формування національної ідентичності та національно-патріотичного виховання, координуватиме діяльність всіх інших органів влади у цій сфері;

збільшити за державним замовленням частку телепрограм соціальної спрямованості щодо формування національної ідентичності та національної свідомості на прикладах героїчної боротьби Українського народу за утвердження суверенітету власної держави, ідеалів свободи, соборності, успадкованих, зокрема, від княжої доби, українських козаків, українських січових стрільців, армій Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки, учасників антибільшовицьких селянських повстань, загонів Карпатської Січі, Української повстанської армії, українців-повстанців у сталінських концтаборах, українців, які боролися в арміях держав – учасників Антигітлерівської коаліції та в рухах опору нацистській Німеччині та її союзникам під час другої світової війни 1939 – 1945 років, учасників дисидентського руху, учасників міжнародних операцій з підтримання миру і безпеки, учасників революційних подій в Україні у 2004, 2013 – 2014 роках, Героїв Небесної Сотні, учасників Антитерористичної операції та Операції Об'єднаних сил у Донецькій та Луганській областях, спротиву окупації та анексії Автономної Республіки Крим Російською Федерацією з широким висвітленням позитивного вкладу в державотворчі процеси України представників етнокультурних менших та іноземців, а також внеску українців у світову науку, мистецтво, літературу, спорт, культуру та інші суспільно-важливі сфери;

поширення соціальної реклами, спрямованої на консолідацію суспільства навколо захисту України, популяризацію військової служби, утвердження спадкоємності традицій борців за незалежність України, донесення достовірної інформації про роль Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, у забезпеченні миру і стабільності в Україні;

вжити заходів щодо підтримки програм інститутів громадянського суспільства та інших національно-патріотичних заходів, проектів, програм;

визначити неприпустимим наявність у інформаційному просторі шкідливих інформаційних продуктів, що призводять до деградації суспільства, негативних тенденцій і соціальної напруги, та розробити ефективні засоби контрпропаганди ворожим інформаційним атакам;

3) доручити Міністерству культури, молоді та спорту України:

розробити єдині рекомендації щодо проведення церемоніалів з виконанням Гімну України та підняттям (внесенням) Державного прапора під час проведення масових заходів. (затвердити на законодавчому рівні);

долучити Міністерство освіти і науки України до реалізації програми мобільності молоді;

передбачити створення окремого структурного підрозділу з питань національно-патріотичного виховання у Міністерстві чи Державному агентстві розвитку молоді та громадянського суспільства;

забезпечити залучення широкого кола громадських об'єднань до реалізації заходів з національно-патріотичного виховання та формування національної ідентичності;

заснувати на конкурсній основі премії для громадських активістів, які зробили вагомий внесок для утвердження національної ідентичності серед населення, формування громадянського обов'язку та зміцнення якостей патріота України;

забезпечити відповідно до законодавства організацію та проведення конкурсів з визначення проектів національно-патріотичного виховання, розроблених інститутами громадянського суспільства, для реалізації яких надається фінансова підтримка;

здійснювати у співпраці з Міністерством освіти і науки України методичне забезпечення реалізації державної політики у сфері національно-патріотичного виховання, залучення представників наукових установ, зокрема Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, Державного інституту сімейної та молодіжної політики до розробки, реалізації та моніторингу заходів, проектів, програм з національно-патріотичного виховання, включення до складу конкурсної комісії з розгляду проектів національно-патріотичного виховання, розроблених інститутами громадянського суспільства, для реалізації яких надається фінансова підтримка;

посилити увагу до національно-патріотичного виховання та формування національної ідентичності громадян, які проживають у прикордонних районах України, а також у Донецькій і Луганській областях, насамперед, на тимчасово окупованій території та у «сірій зоні»;

опрацювати механізм реалізації заходів з національно-патріотичного виховання та формування національної ідентичності дітей та молоді, які проживають в Автономній Республіці Крим;

створити систему підготовки кадрового забезпечення національно-патріотичного виховання;

сприяти створенню регіональної мережі центрів національно-патріотичного виховання шляхом розробки та затвердження відповідної нормативно-правової бази, в тому числі, Типового положення про центри національно-патріотичного виховання;

створити окремий структурний підрозділ в державній установі "Всеукраїнський молодіжний центр", який сприятиме національно-патріотичному вихованню та формуванню національної ідентичності молоді і відповідатиме за проведення всеукраїнських та міжнародних заходів і проєктів у цій сфері;

залучити представників громадських об'єднань національно-патріотичного спрямування до розробки гуманітарної стратегії України;

4) доручити Міністерству освіти і науки України:

проаналізувати стан реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді, затвердженої Наказом Міністерства освіти і науки України від 16 червня 2015 року № 641, Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки, затвердженої Указом Президента України від 13 жовтня 2015 року № 580/2015, провести аналіз напрацювань та здобутків, визначити шляхи вдосконалення національно-патріотичного виховання дітей та молоді в закладах системи освіти;

передбачити під час розроблення нового Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, програм, підручників та навчально-методичних посібників, методичних рекомендацій про засади виховання патріотизму, поваги до національних і культурних цінностей Українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, формування ціннісних орієнтирів і громадянської самосвідомості;

забезпечити впровадження навчальних дисциплін духовно-морального спрямування як основи формування особистості та підґрунтя для національно-патріотичного виховання, які виходять з традицій українського державотворення;

забезпечити впровадження в системі освіти програм формування українських національних та традиційних сімейних цінностей, що ґрунтуються на основі культурної спадщини Українського народу;

посилити серед молоді у закладах освіти виховну роботу з питань підвищення ролі української мови як національної цінності, формування національної самосвідомості, утвердження національних цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність), популяризації здорового способу життя;

вжити заходів щодо урочистого виконання Гімну України та підняття Державного прапора перед початком кожної чверті у закладах загальної середньої освіти та перед початком семестру у закладах професійно-технічної та вищої освіти з метою виховання у дітей та молоді поваги до українських національних і державних символів;

вжити заходів щодо урочистого виконання маршу нової української армії «Зродились ми великої години» перед початком уроку «Захист Вітчизни» («Захист України») у закладах загальної середньої освіти, а також під час всіх заходів військово-патріотичного виховання і допризовної підготовки, з метою

виховання у дітей та молоді позитивного іміджу Збройних Сил України та почуття власної та національної гідності;

запровадити в усіх закладах загальної середньої та професійно-технічної освіти викладання уроків початкової військової підготовки із залученням до викладання учасників бойових дій у Донецькій та Луганській областях;

залучити нових педагогічних працівників з числа учасників Антитерористичної операції та Операції Об'єднаних сил для викладання предмета "Захист Вітчизни" ("Захист України");

спільно з Міністерством культури, молоді та спорту України, місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування організувати екскурсійні поїздки дітей та молоді між різними областями в рамках проекту мобільності молоді для ознайомлення з традиціями цих регіонів, досвідом життя своїх однолітків, історією національно-визвольної боротьби українців за незалежність та територіальну цілісність, з відвідуванням місць вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні, учасників Антитерористичної операції та Операції Об'єднаних сил, які віддали життя за незалежність та територіальну цілісність України;

організувати зустрічі учнів та студентів закладів освіти з учасниками Антитерористичної операції та Операції Об'єднаних сил у Донецькій та Луганській областях;

спільно з Міністерством культури, молоді та спорту України, Міністерством оборони України, Службою безпеки України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Державною прикордонною службою України, Національною гвардією України розробити програму навчання військових медіаторів з числа учасників Антитерористичної операції та Операції Об'єднаних сил у Донецькій та Луганській областях;

забезпечити роботу сектору з питань національно-патріотичного виховання;

5) доручити Міністерству соціальної політики України при оздоровленні дітей у державних та комунальних закладах оздоровлення і відпочинку дітей забезпечити проведення заходів з національно-патріотичного виховання, у тому числі з залученням інститутів громадянського суспільства, зокрема ветеранських організацій учасників бойових дій;

6) доручити Міністерству культури, молоді та спорту України спільно з Міністерством економічного розвитку та торгівлі України, місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування:

провести ґрунтовне і системне оновлення експозицій в музеях, забезпечивши всі музеї, в яких є експозиції присвячені військовій тематиці, обов'язковими експозиціями, які розкривають всі етапи героїчної боротьби Українського народу за самовизначення і творення власної держави, ідеалів свободи, соборності та державності;

забезпечити заходи для збільшення відвідуваності дітьми та молоддю закладів, що популяризують культурні та національно-мистецькі традиції Українського народу;

оновити фонди бібліотек національно-патріотичною літературою про мовно-культурну самобутність Українського народу і героїзм у боротьбі за незалежність та територіальну цілісність держави;

сприяти увічненню пам'яті борців за незалежність України у XX столітті, осіб, які брали участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, а також в Антитерористичній операції та Операції Об'єднаних сил на сході України, шляхом найменування чи перейменування в установленому порядку на їх честь об'єктів топоніміки, закладів освіти, встановлення пам'ятних знаків і меморіальних дошок;

7) доручити Міністерству культури, молоді та спорту України, Державній службі України з етнополітики та свободи совісті, Державному агентству з питань кіно, Українському інституту національної пам'яті:

продовжити процеси декомунізації;

сприяти поширенню інформації через телепрограми соціальної спрямованості щодо формування національної ідентичності та національної свідомості на прикладах героїчної боротьби Українського народу за самовизначення і творення власної держави, приділяючи особливу увагу перемогам українців та героїчним постатям Українського народу, героїзму учасників Антитерористичної операції та Операції Об'єднаних сил;

створити окремі програми з метою підвищення серед громадян України та представників світового українства рівня знань про видатних особистостей українського державотворення, визначних українських учених, педагогів, спортсменів, військових, підприємців, провідних діячів культури, мистецтв, а також духовних провідників Українського народу;

всебічно поширювати інформацію про досягнення наших співвітчизників та їх внесок у скарбницю світової цивілізації, зокрема у сферах освіти, науки, культури, мистецтва, спорту, висвітлення внеску представників корінних народів, національних меншин України та громадян інших держав у боротьбу за державну незалежність і територіальну цілісність України, процес її державотворення, вітчизняну наукову, духовно-культурну спадщину;

сформувати державне замовлення на виготовлення та розповсюдження дитячого і молодіжного контенту з популяризації українських традицій, звичаїв Українського народу та життєпису найвідоміших українців;

з метою поширення інформації національно-патріотичної спрямованості використовувати новітні інформаційно-комунікаційні технології (інтернет, соціальні мережі);

сприяти розповсюдженню україномовних (насамперед, дитячих і молодіжних) друківаних видань національно-патріотичного спрямування;

сприяти створенню нових та завершенню вже розпочатих ігрових та неігрових просвітницьких фільмів національно-патріотичного спрямування;

8) Міністерству оборони України, Національній гвардії України, Національній поліції України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій:

продовжити роботу щодо проведення екскурсій для дітей та молоді на території полігонів, військових і чергових частин, з метою створення позитивного іміджу Збройних Сил України, Національної гвардії України та Національної поліції України; Державної служби України з надзвичайних ситуацій;

надавати організаційно-методичну допомогу громадським об'єднанням у проведенні військово-історичних фестивалів, військово-патріотичних зборів, реконструкцій воєнно-історичних подій, військово-патріотичних ігор, військово-спортивних таборів для молоді, навчально-тренувальних зборів, спрямованих на підвищення рівня знань та практичної підготовки дітей та молоді до дій у надзвичайній ситуації;

сприяти реалізації проектів та заходів, спрямованих на підвищення престижу військової служби та популяризації стандартів НАТО;

всебічно сприяти проведенню міжнародних, всеукраїнських та місцевих заходів національно-патріотичного виховання, особливо військово-патріотичних, які здійснюються Міністерством культури молоді та спорту України, Міністерством освіти і науки України, іншими центральними органами виконавчої влади та інститутами громадянського суспільства;

передбачити в положенні про Міністерство оборони України функцію національно-патріотичного виховання в сфері оборони та створити структурний підрозділ з питань національно-патріотичного виховання громадян;

посилити взаємодію з Міністерством освіти і науки в Україні рамках проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

3. Місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування в установленому порядку в межах своїх повноважень:

розробити та затвердити:

місцеві програми національно-патріотичного виховання та формування національної ідентичності, передбачивши в них:

не менше як 25% коштів на проведення конкурсів проектів національно-патріотичного виховання, розроблених інститутами громадянського суспільства для реалізації яких надається фінансова підтримка;

забезпечення розвитку гурткової роботи в системі Гри «Сокіл-Джура», а також окремих спеціалізованих напрямків таких як «Джура-Прикордонник», «Джура-Десантник», «Джура-Гвардієць», тощо;

підтримку розвитку і популяризації методик традиційних національно-патріотичних спільнот української молоді пластового руху і Спілки Української Молоді;

місцеві програми забезпечення молоді житлом:

забезпечити:

при місцевих державних адміністраціях та органах місцевого самоврядування діяльність координаційних рад з питань національно-патріотичного виховання;

створення мережі центрів національно-патріотичного виховання;

реалізацію заходів, проектів з національно-патріотичного виховання у тому числі шляхом підтримки проектів громадських об'єднань;

медичний та психологічний супровід молодих громадян, які є учасниками бойових дій або постраждали в районі проведення антитерористичних операцій, бойових дій чи збройних конфліктів;

організацію роботи із запобігання виникненню негативних проявів поведінки, злочинності, наркоманії, алкоголізму, насамперед, серед дітей та молоді, зокрема шляхом залучення до участі у заходах із національно-патріотичного та духовно-морального виховання;

дотримання вимог законодавства у питаннях працевлаштування молоді, надання першого робочого місця;

фінансування з місцевих бюджетів місцевих програм забезпечення молоді житлом;

вжити заходів щодо сприяння діяльності громадських об'єднань у закладах освіти, надання їм на пільгових умовах оренди приміщень для проведення заходів з національно-патріотичного виховання у вільний від навчання час;

налагодити комунікацію з асоціаціями, спілками, що об'єднують громадські об'єднання національно-патріотичного спрямування, для координації діяльності з інститутами громадянського суспільства які традиційно займаються формуванням національної ідентичності на основі українських суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність).